

Omväxlande natur och rika kulturmiljöer lockar många besökare till Kronobergshalvön i norra delen av Växjö stad. Här kan du bada, vandra, cykla, rida eller paddla – eller finna lugnet med ryggen mot ett flerhundraårigt träd intill Helgasjöns blanka vattenspegel. Halvön bjuder på upplevelser och aktiviteter för alla smaker – välkommen!

Bebott sedan stenåldern

Kronobergshalvön har varit bebodd sedan länge. Stenålderns jägar- och samlarfolk var först på plats. Under bronsåldern blev människorna bofasta. Boskapsskötsel blev allt vanligare och halvöppna betesmarker kännetecknade stora delar av halvön. Även järnålderns Kronobergsbor levde i ett parkliknande, öppet landskap med gles skog, små åkrar och böljande ängs- och betesmarker.

Från medeltiden och framåt uppfördes slott, herrgårdar, gårdar och torp på halvön. I takt med att befolkningen ökade blev åkrarna fler och större.

Under 1900-talet effektiviserades och mekaniserades jordbruket. En del av halvöns jordbruksmarker övergavs och omvandlades till skog. Men det ålderdomliga kulturlandskapet finns kvar på många platser och är ett av Kronobergshalvöns främsta kännetecken.

Andra spännande besöksmål

Evedal på halvöns östra strand har länge varit ett populärt besöksmål. Under 1700-talet vallfärdade människor hit för att dricka av platsens hälsobringande källvatten. Än idag är Evedal en naturlig mötesplats på Kronobergshalvön. Sandstränder, hopptorn och grillplatser lockar stora mängder besökare sommartid. Till Evedal kommer människor också för att paddla kanot, spela bangolf, fika i det gamla stationshuset, gå på restaurang, campa eller bo på vandrarhem.

Kronobergs slottsruin och Ångaren Thor På Slottsholmen finns den mäktiga ruinen efter Kronobergs slott. Platsen är både ett stämningsfullt utflyktsmål och en levande historiektion med aktörer som Gustav Vasa och upprorsmakaren Nils Dacke. Ta med egen matsäck eller ta en fika på sommarcaféet Ryttermästargården.

Kronobergs slottsruin är också hemmahamn för Ångaren Thor, den enda kvarvarande ångaren som gått i kommersiell trafik på Helgasjön. Båten som byggdes 1897 tar än i dag med sig passagerare ut på sjön under sommaren. Biljetter bokas genom Kulturparken Småland.

Motion och friluftsliv

Kronobergshalvön inbjuder till många olika slags aktiviteter. Här kan du promenera, jogga, åka skidor och cykla. Längs de markerade lederna finns rastplatser med bad och bryggor, vindskydd, utsikts- och grillplatser. Du kan också spela golf, besöka alla djuren på Växjö 4H-gård eller fiska (fiskekort krävs). Många besöker Helgasjön och dess öar med båt eller kanot. Kalla vintrar kan du undersöka övärlden med skridskor på fötterna.

Fem naturreservat

Halvöns natur är omväxlande och Helgasjöns glittrande vatten är aldrig långt borta. Mångfalden av djur och växter är stor. Fornlämningar och historiska byggnader bidrar till att hålla historien levande. Naturen är lättillgänglig tack vare stigar och leder, särskilt i halvöns fem naturreservat:

* **Araby**. I Araby växer gamla ek- och bokskogar med imponerande jätteträd. Från sumpskogarna hörs hackspettars trummande och över Helgasjön skymtar fiskgjusen på långsmala vingar. Röjningsrösen, hålvägar och kulturväxter vittnar om att människor levat och verkat här sedan lång tid tillbaka. Idag samsas höga naturvärden med golf-greenar och elljusspår strax intill.

* **Hovshaga**. I Hovshaga finns mycket att se och göra. Längs reservatets stigar och små vägar kan du promenera, springa och cykla. Flera badplatser med sandstränder, badbryggor och gräsmattor inbjuder till bad och picnic. Ångarna vid Stora och Lilla Pene är riktiga blomsterparadis. I reservatet finns också fågelrika lövskogar och barrskogar fulla av svamp.

* **Kronoberg**. I naturreservatet Kronoberg strosar du i både nutid och forntid. Längs Kulturstigen formas ny natur i spåren av orkanerna Gudrun och Per. Stigen passerar även ett 3 500 år gammalt gravröse från yngre järnåldern. I reservatet väntar också lummig bok- och ekskog med stenknäck och skogsduva.

* **Hissö**. På Hissö växer grönskande bokskogar och vildvuxna tallar. Utmed stränderna finns flera grillplatser och i norr går en bro till den intilliggande lilla ön Musön. Stanna till vid Musöns vindskydd och lyssna efter storlommens säregna vildmarksrop under stilla kvällar och nätter.

* **Evedalsåsen**. Evedalsåsen är en del av Växjöåsen, en rullstensås som bildades då inlandsisen smälte för 10 000 år sedan. Åsgravar, åskullar och dödisgröpar är andra geologiska former som skapades av isen och de stora mängder smältvatten som bildades då klimatet blev varmare.

Natur och kultur

Kronobergshalvön bjuder på omväxlande natur med spännande fornlämningar och historiska byggnader. Här finns mycket att se och uppleva året om. Välkommen hit!

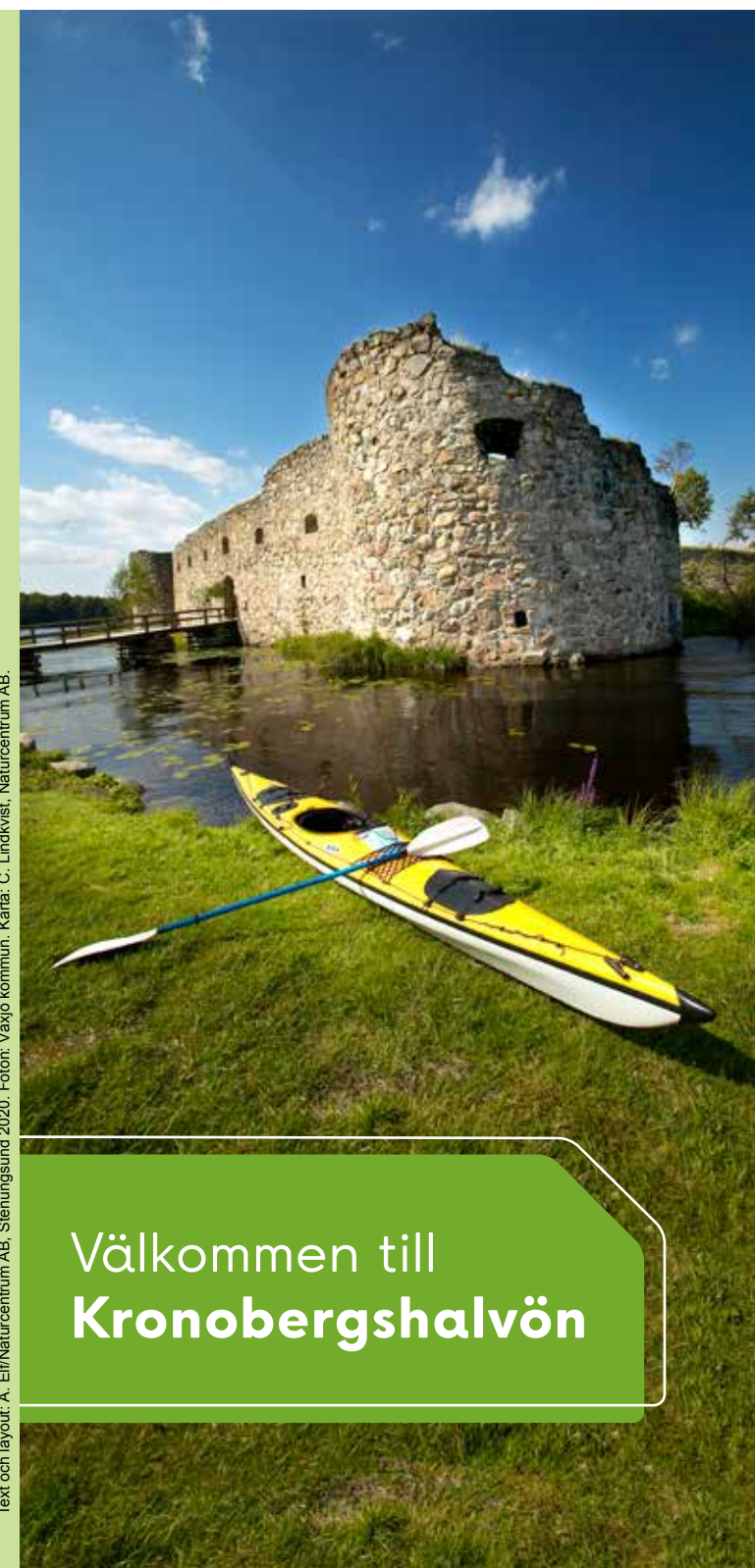
Mer information om halvön och andra gröna pärlor finns på Naturkartan.se/vaxjo

Hitta hit

Kronobergshalvön ligger 15 minuter norrut på cykelavstånd från Växjö centrum. Det går också att åka kollektivtrafik, se www.lanstrafikenkron.se. Tar du bilen finns det flera parkeringsplatser att välja mellan, se kartan i foldern.

Naturreservaten Hovshaga, Araby och Evedalsåsen förvaltas av Växjö kommun, 0470-41 000.

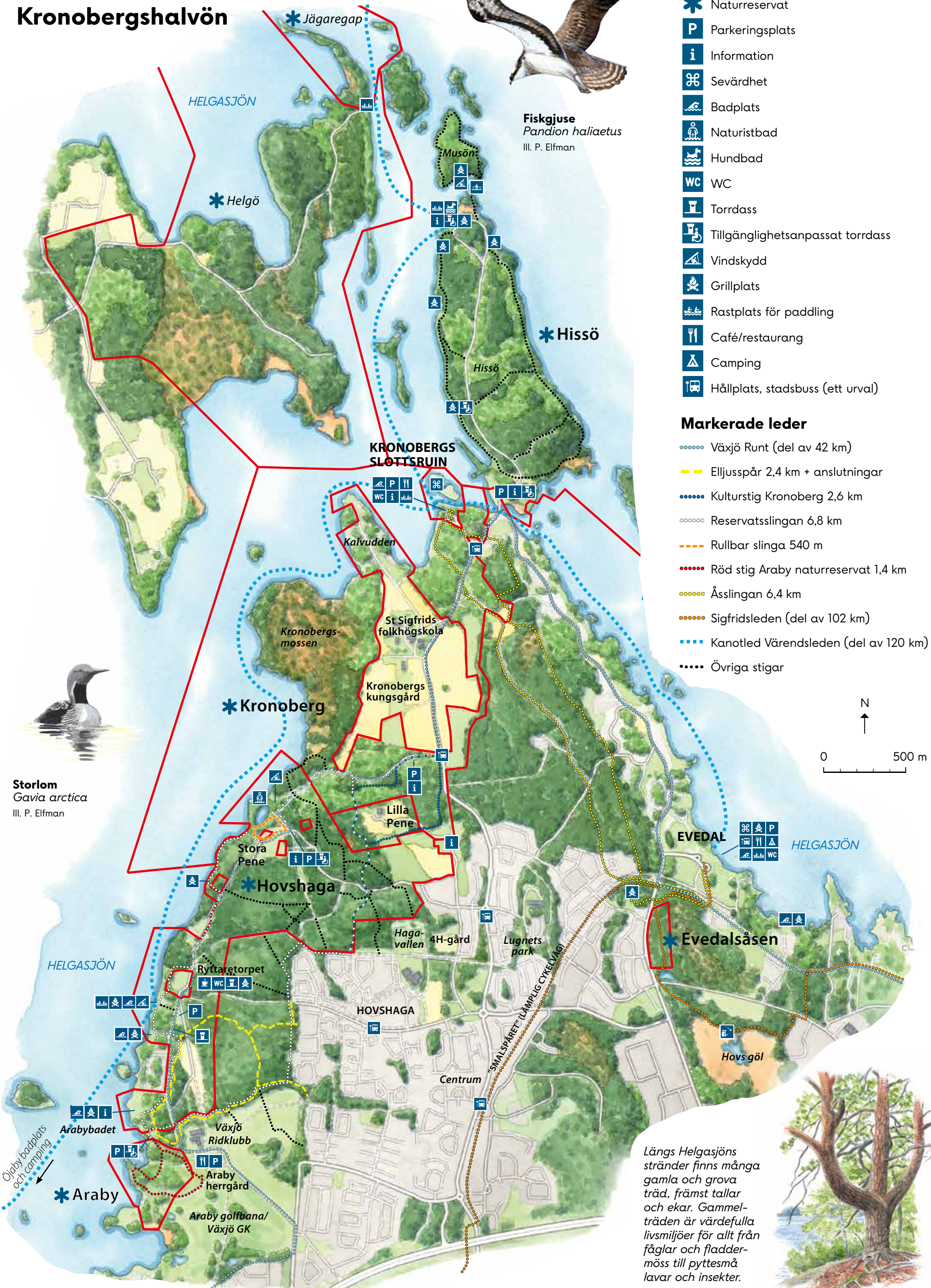
Naturreservaten Kronoberg, Hissö, Helgö och Jägaregap förvaltas av Länsstyrelsen, 010-223 70 00.

Välkommen till
Kronobergshalvön

Karta över

Kronobergshalvön

— Naturreservatsgräns

* Naturreservat

P Parkeringsplats

i Information

☞ Sevärdhet

🏊 Badplats

🚿 Naturistbad

🐾 Hundbad

WC WC

🚻 Torrdass

♿ Tillgänglighetsanpassat torrdass

🌬 Vindskydd

🔥 Grillplats

🚣 Rastplats för paddling

🍴 Café/restaurang

⛖ Camping

🚌 Hållplats, stadsbuss (ett urval)

Markerade leder

⦿ Växjö Runt (del av 42 km)

— Elljusspår 2,4 km + anslutningar

⦿ Kulturstig Kronoberg 2,6 km

⦿ Reservatsslingan 6,8 km

— Rullbar slinga 540 m

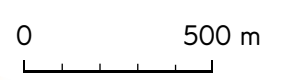
⦿ Röd stig Araby naturreservat 1,4 km

⦿ Åsslingan 6,4 km

⦿ Sigfridsleden (del av 102 km)

⦿ Kanotled Väremsleden (del av 120 km)

⦿ Övriga stigar

Storlom
Gavia arctica
Ill. P. Elfman

Längs Helgasjöns stränder finns många gamla och grova träd, främst tallar och ekar. Gammelträden är värdefulla livsmiljöer för allt från fåglar och fladdermöss till pyttesmå lavar och insekter.

Ill. N. Forshed

